

Vážený pan
doc. RNDr. Pavel Kubáček, CSc.
předseda výboru ZO VOS č. 1431
na Přírodovědecké fakultě MU
Kotlářská 2
611 37 Brno

Váš dopis značky/ze dne email ze dne 4.11.2009	Naše značka č.j. 6478/9.10/09/7.3 sp. zn. ST 9/09	Vyřizuje/linka Mgr. Slívová	Datum 25.11.2009
---	---	--------------------------------	---------------------

Sdělení o vyřízení stížnosti

Dne 5.11.2009 bylo Oblastnímu inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen „inspektorát“) doručeno emailové podání doc. RNDr. Pavla Kubáčka, CSc., předsedy výboru ZO VOS č. 1431 na Přírodovědecké fakultě MU. Obsahem podání je nesouhlas se závěry inspektorátu a podanými informacemi v souvislosti s kontrolou provedenou u Masarykovy univerzity.

Podle obsahu bylo podání vyhodnoceno jako stížnost na postup správního orgánu ve smyslu ustanovení § 175 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

V souladu s ust. § 175 odst. 5 správního řádu Vás tímto

v y r o z u m í v á m e ,

že Vaše stížnost byla prošetřena a vyřízena jako nedůvodná.

Inspektorát obdržel dne 20.5.2009 emailem Vaše podněty k provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů a vnitřních předpisů ve věci pracovněprávních vztahů a odměňování zaměstnanců u zaměstnavatele Masarykova univerzita, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 9 (dále jen „zaměstnavatel“). Souběžně bylo podání zasláno i poštou (inspektorát obdržel dne 22.5.2009).

Na základě zaslanych podnětů bylo rozhodnuto o provedení kontroly u zaměstnavatele a jejím provedením byla pověřena Ing. Bc. Charlotta Pavelková, inspektorka odboru 9.33 (dále jen „inspektorka“). Kontrola u zaměstnavatele byla provedena ve dnech 17.7., 23.7., 30.7., 4.8., 10.8. a 8.9.2009. Výsledek kontroly je zachycen v protokolu č.j. 5940/49/9.33/09/15.2. Zaměstnavatel byl v souladu s ustanovením § 8 písm. i) zákona č. 251/2005 Sb., zákon o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“) s protokolem seznámen dne 8.9.2009 a zároveň si převzal jeho stejnopis. Z předloženého

Protokolu č.j. 5940/46/9.33/09/15.2 vyplývá, že inspektorka provedla kontrolu dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) a písm. b) a ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) a písm. b) zákona o inspekci práce. Kontrolovaným obdobím byl zvolen rok 2008 rok 2009 (do dne zahájení kontroly). Dne 9.10.2009 Vám byla v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona o inspekci práce podána informace o výsledku kontroly.

Ve své stížnosti ze dne 5.11.2009 mimo jiné uvádíte, cit.:

„Poskytnutá informace ... nezaujímá stanovisko k oprávněnosti stanovisek zaměstnanců resp. zaměstnavatele tak, aby to pozitivně přispívalo k právnímu vědomí zaměstnanců a aby odborová organizace, která je zastupuje, mohla poskytnutou informaci využít v dalším konání ve snaze o ochranu práv zaměstnanců z pracovního poměru. ...“.

Působnost a příslušnost orgánů inspekce, tj. Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce, je upravena v ustanoveních § 3 až 6 zákona o inspekci práce. Orgány inspekce práce mimo jiné vykonávají kontrolu v rozsahu ustanovení § 3 zákona o inspekci práce (ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o inspekci práce) a poskytují zaměstnavatelům a zaměstnancům bezúplatně základní informace a poradenství týkající se ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek (ustanovení § 5 odst. 1 písm. k) zákona o inspekci práce), z čehož však nelze dovodit, že by orgány inspekce měly podávat „stanoviska k oprávněnosti stanovisek zaměstnanců“. Orgány inspekce práce nerozhodují o individuálních právech a nárocích zaměstnanců či zaměstnavatelů. K podávání závazných stanovisek a k rozhodování o právech a povinnostech jsou povolány soudy v rámci občanského řízení. Pokud máte zájem o stanovisko k uvedené problematice, byť právně nezávazné, můžete se obrátit s dotazem na Ministerstvo práce a sociálních věcí.

„Za prvé, v poskytnuté informaci zcela absentuje stanovisko k podanému podnětu, který se týká neprojednání stížnosti sto třiceti sedmi zaměstnanců, která byla náležitě podána odborovou organizací... Zaměstnavatel však projednání stížnosti jen formálně zahájil a k věcnému jednání nikdy nedošlo, přestože odborová organizace nadále o projednání prokazatelně usilovala...“.

S Vaším tvrzením o absenci vyjádření se k podanému podnětu se inspektorát neztotožňuje, neboť v zaslané informaci o výsledku kontroly ze dne 9.10.2009 Vám bylo sděleno, cit. „...Organizace doložila způsob projednávání a komunikace s odborovou organizací a zaměstnanci. Na tomto způsobu se dohodla odborová organizace se zaměstnavatelem...“.

Dle ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“) je zaměstnavatel povinen projednat se zaměstnancem nebo na jeho žádost s odborovou organizací stížnost zaměstnance na výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů. Projednáním se rozumí jednání mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci, výměna stanovisek a vysvětlení s cílem dosáhnout shody (ustanovení § 278 odst. 3 zákoníku práce).

Vaše stížnost na výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů, konkrétně na nedodržení zásady rovného zacházení, na diskriminaci při odměňování a na nedodržení zásady poskytování stejné mzdy za stejnou práci a za práci stejné hodnoty na Přírodovědecké fakultě MU, adresovaná rektorovi Masarykovy univerzity, je datována dnem 17.4.2009. Zaměstnavatel při kontrole inspektorce mimo jiné předložil Zápis z řádného zasedání Akademického senátu Masarykovy univerzity ze dne 5.5.2008, kde pod bodem 1. byla projednávána stížnost zaměstnanců Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity k platové diskriminaci. V rámci zápisu je zachycena diskuze k problematice.

Jak je uvedeno v druhém odstavci tohoto bodu, projednáním se rozumí jednání s cílem dosáhnout shody, nikoliv dosažení shody, jak bývá často mylně dovozováno. Na základě

předložených dokladů dospěla inspektorka k závěru, že zaměstnavatel dodržel ustanovení § 14 odst. 3 v návaznosti na ustanovení § 278 odst. 3 zákoníku práce a stížnost se zástupcem odborové organizace projednal.

„Za druhé ... zaměstnavatel ve svém systému odměňování žádná pravidla pro poskytování nenárokových složek mzdy (které v úhrnu tvoří nadpoloviční část vyplacených mzdových prostředků) nemá, protože je se zaměstnanci nesjednal a ani je jednostranně nestanovil. Údajná „plná kompetence“ zaměstnavatele je tu významně omezena právními předpisy [zejména ZP § 13 odst. 2 písm. c), § 110, § 287 odst. 2 písm. d)], k čemuž inspektorát nevydal žádné stanovisko. Nejenom že inspektorát práce v této věci nijak nepoužil prostředků (zejména opatření) které má k dispozici, ale jeho konstatování může být vykládáno ve prospěch oprávněnosti postupu zaměstnavatele, podle našeho názoru, proti zájmům a právům zaměstnanců. ...“

V prvé řadě je nutno opětovně konstatovat, že osobní příplatky stejně jako odměna a další příplatky zvolené zaměstnavatelem, jsou nenárokovou složkou mzdy či platu a jako takové jejich určení a vyplácení nespadá do působnosti orgánů inspekce. Orgány inspekce práce jsou oprávněny toliko kontrolovat, zda byla mzda či plat vyplacena ve stanoveném termínu a v plné výši vyplývající z mzdového či platového výměru, popř. pracovní smlouvy (byla-li v ní mzda sjednána), nikoliv již posuzovat výši přiznaných příplatků. To, že inspektorát nebyl oprávněn posoudit oprávněnost stanovení příplatků, však nelze vykládat tak, že příplatky byly stanoveny správně ani že byly stanoveny chybně.

Není pochyb o tom, že zaměstnavatel je povinen dodržet zásady zákazu diskriminace a nerovného zacházení, jak předestíráte. Zásadu rovnosti však nelze chápat absolutně, ale právě s přihlédnutím ke všem okolnostem a faktorům. Má-li zaměstnanec za to, že byl zaměstnavatelem diskriminován či je s ním nerovně zacházeno, může se obrátit s žalobou na soud. Tato možnost je výslovně zakotvena v ustanovení § 10 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), který nabyl účinnosti dne 1.9.2009.

Dle ustanovení § 287 odst. 2 písm. d) zákoníku práce je zaměstnavatel povinen projednat s odborovou organizací „systém odměňování a hodnocení zaměstnanců“. Zaměstnavatel při kontrole inspektorce předložil Vnitřní mzdový předpis Masarykovy univerzity ze dne 1.12.2008, Směrnici rektora č. 4/2008 ze dne 8.12.2008 a další dokumenty, z nichž vyplývá, že zaměstnavatel ustanovení § 287 odst. 2 písm. d) zákoníku práce dodržel.

„Konečně za třetí, informace konstatuje: „Kontrolovaná osoba zabezpečila, aby se nedostatky neopakovaly.“ Z tohoto stručného sdělení ani nevyplývá, které konkrétní nedostatky byly šetřením shledány. Je to vlastně jediná věta informace, v níž se připouští, že alespoň část z podnětů podaných 19. května t.r. byla oprávněná a zaslouží si nápravu. Vůbec nijak není rozvedeno ani to, jak zaměstnavatel zabezpečil odstranění nedostatků, což společně se zaměstnanci pokládáme za klíčovou informaci. Do dnešního data nám k této věci nic nesdělil ani zaměstnavatel. ...“

Jak je již uvedeno na straně 1 tohoto vyrozumění, inspektorka provedla kontrolu dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) a písm. b) a ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) a písm. b) zákona o inspekci práce, tj. že inspektorka nebyla vázána při kontrole pouze podaným podnětem.

S ohledem na ustanovením § 12 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů a ustanovením § 8 písm. j) zákona o inspekci práce uloženou povinnost mlčenlivosti, Vám nemůže být podána informace o ostatních zjištěních a přijatých opatřeních. Prosím apelujte na svého zaměstnavatele, aby Vám informace byla sdělena.

Závěr:

V rámci prošetřování stížnosti bylo zjištěno, že inspektorka provedla kontrolu v souladu se zákonem o inspekci práce a zákonem o státní kontrole a s ohledem na podaný podnět ke kontrole.

Co se týče Vaší žádosti o poskytnutí informací a poradenství, můžete se obrátit na odbor inspekce 9.33 (odbor pracovních vztahů a podmínek) – vedoucí pan Antonín Vojta, email: antonin.vojta@oip.cz, tel. 545 321 285, kl. 240, popř. se dostavit osobně na inspektorát, kde se Vám bude někdo z pracovníků poskytujících poradenství věnovat (konzultační hodiny pro poradenství - pondělí a středa 8:00 hod. – 17:00 hod.).

Poučení:

Máte-li za to, že stížnost, kterou jste podal, nebyla řádně vyřízena, můžete v souladu s ustanovením § 175 odst. 7 správního řádu požádat nadřízený správní orgán – Státní úřad inspekce práce, se sídlem Horní náměstí 103/2, Opava 746 01, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.

Oblastní inspektorát práce
pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
Milady Horákové 3
658 60 BRNO

Ing. et Ing. Bc. Tomáš Musil
vedoucí inspektor
Oblastní inspektorát práce
pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj